

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

Aquesta transcripció està pendent de verificació i correcció. Pot contenir, doncs, errades de fidelitat i incorreccions lingüístiques i no es pot considerar com una publicació oficial

Fitxer 14

Interpel·lació

al Govern sobre política fiscal (tram. 300-00010/09)

El sisè punt de l'ordre del dia és la interpel·lació al Govern sobre política fiscal. Està presentada pel Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa i, en el seu nom, té la paraula la il·lustre diputada senyora Laia Ortiz.

Laia Ortiz Castellví

Gràcies, president. Honorable conseller, bé, ens toca continuar parlant de fiscalitat, així que tindrà l'ocasió de tornar a sortir, doncs, per si li havien quedat coses. Bé, sembla bé que avui és l'home del dia, en aquest primer Ple. I vostè també s'estrena com a conseller d'economia en un Ple ordinari i tant la diputada socialista com jo mateixa hem fet la primera interpel·lació en aquest Parlament.

Crec que és raonable que, en una situació de crisi econòmica, l'increment de la taxa d'atur i les dificultats financeres de la Generalitat, tenint en compte l'augment de les necessitats socials, facin el conseller d'Economia com a protagonista també en aquest Parlament. Perquè nosaltres entenem, com deia el senyor Teixidó –i ho compartim–, que la prioritat del Govern i d'aquest Parlament ha de ser la sortida de la crisi el més aviat possible. I nosaltres afegim: pal·liar les conseqüències d'aquesta sobre la ciutadania –ho afegim. Fins aquí crec que és raonable.

Però si des del nostre grup parlamentari li plantejem aquesta primera interpel·lació sobre fiscalitat és perquè estem preocupats per les primeres passes d'aquest nou Govern. Certament, pocs dies, però ja ens han donat indicis. I ens hem de guiar per declaracions, entrevistes, anuncis als diaris i no pas per les explicacions que han donat en aquest Parlament; més les han donat a Madrid. Poca concreció, però sí que ja veiem per on van. Sembla que l'objectiu, en primer lloc, sigui un excés de teatralització i dramatisme i la posada en escena de les dificultats financeres de la Generalitat, amb una doble finalitat: la primera, treure's la responsabilitat i buscar culpables fora, i, una segona, preparar el terreny i generar alarmisme per poder aplicar mesures que creiem que són més de caire estructural i no conjuntural i que

atempten directament contra el model de serveis públics i estat de benestar que tenim aquí, a Catalunya. De fet, el president del Grup Parlamentari de Convergència i Unió ho reconeixia l'altre dia: «El president ha de sobreactuar per enviar un missatge.» Pregunta: un missatge de por és el que hem d'enviar a la ciutadania? O als mercats també els hem d'enviar un missatge de por o que el país s'enfonsa i que vostès el salvaran? És aquesta ara l'estratègia del Govern?

Jo sé que la sobreactuació no és una cosa que li vagi a vostè, senyor conseller, i que vostè és una persona seriosa i rigorosa. I creiem que en això, doncs, ens podem posar d'acord; de fet, avui ha obert una escletxa en política social, ha mostrat més flexibilitat que Convergència i Unió en els últims anys...

Fitxer 15

...i per això en aquesta interpel·lació volem emplaçar-lo a un debat sense dogmatismes per tal d'avançar amb una sortida més justa i solidària en aquesta crisi.

I certament si li deia que l'orientació que està portant el Govern no ens agrada, només han parlat de retallades. Vostè deia que aplicarà un 10 per cent de disminució al pressupost de la Generalitat, una retallada de més de 2.600 milions d'euros directament de les despeses. I com la concreten? Poc, però del que han anunciat van a parar precisament un terç d'aquestes retallades sobre el sistema públic de salut. Altres que han anat dient: reducció de places de mossos, reducció en educació, és a dir, han estat molt ràpids decidint que el dèficit l'han de fer pagar amb desinversió social, aquella que en temps de crisi és puntal per mantenir la cohesió.

Per això el volem emplaçar a una reflexió sobre on cal fer els ajustos i a qui demanem els esforços. Parlar de fiscalitat al cap i a la fi és això. Per això li demanem concreció i reorientació en matèria d'ingressos. Vostès només volen ajustar el que per a nosaltres és una inversió directa en les persones. Però, a més, les seves retallades només suposaran, ho creiem, una contribució més gran a la crisi, contribuint al creixement de l'atur i l'augment de les desigualtats. L'excés de despesa del que vostès parlen també contribueix a dinamitzar l'economia, i cada

retallada en la inversió pública també suposa augment en les taxes d'atur del nostre país.

Per tant, li demanem avui que concreti mesures per augmentar els ingressos de la Generalitat, perquè aquells que més tenen contribueixin al manteniment dels serveis públics i poder intervenir a fer polítiques actives d'ocupació, en formació, en lluita contra la pobresa i en les inversions estratègiques per afavorir el canvi de model productiu.

Per això li preguntem també –i ens afegim a la pregunta que li feia la senyora Rocío Martínez– creu que té algun sentit, des del punt de vista de l'equitat, perquè és un criteri que un Govern ha de tenir en compte, però també de l'eficiència en la gestió dels recursos, que plantegin ara immediatament la supressió de l'impost de successions? Nosaltres no compartim que se suprimeixi l'impost de successions, però dir que ho faran immediatament ja ens sembla una mica com riure's de la situació. I els arguments que vostè ha posat damunt la taula no ens satisfan, a la primera interpel·lació. Creu que té alguna lògica que la Generalitat retalli més de 800 milions d'euros en salut pública i en retorni 400 milions per les grans herències? Vostè feia un joc de números, molt bé. Però dir que l'argument és que, com estem en una economia oberta, hauran de desaparèixer els impostos, ens sembla quedar atrapats, per tant, ens n'anem cap a un model africà, com deia el mateix conseller de Salut, i desapareixem el model social europeu, si és aquest l'argument. Escolti, hi ha comunitats autònomes, com Astúries, com Andalusia, que mantenen l'impost de successions i evidentment la majoria de països d'Europa.

Per tant, estem en una economia oberta, sí. Nosaltres disposats a parlar de fiscalitat europea i fiscalitat financera internacional, de fet ho plantegem al Congrés i vostès tampoc no ens en fan cas, segurament perquè aquest no és l'argument per suprimir l'impost de successions.

I la segona cosa era un missatge de coherència amb el programa electoral i amb les promeses. Miri, tindrà el nostre suport per rectificar sobre el programa electoral i els anuncis i explicar-ho a la ciutadania, perquè ho hem vist que ho han fet en altres qüestions, també prometien el programa que el Departament d'Universitats seria un departament propi i han decidit anar per un altre camí. Per què no rectifiquen en temes fiscals? Si fins i tot el 2009 les seves propostes de resolució deien: «En una situació de crisi la dificultat de les finances de la Generalitat, ara no

és moment de suprimir-lo del tot.» Doncs bé, arriben vostès al Govern i diuen que sí ho faran.

Un altre anunci que han fet els mitjans de comunicació és l'ampliació de les deduccions fiscals per a les persones que es poden pagar una assegurança sanitària privada. Per tant, política d'ingressos: supressió de l'impost de successions i deduccions sobre aquells que es poden pagar una assegurança privada i, per tant, tenen una renda més alta. Ara pensen dur-ho a terme també, aquesta reducció? Creu, senyor conseller, que aquestes són les mesures fiscals que necessitem per redistribuir també els recursos que són escassos? Perquè l'únic ajust en termes d'ingressos que li hem sentit no va precisament a augmentar la progressivitat del sistema, no, eliminen l'únic impost directe i progressiu que tenim en funció de la renda, a més de l'IRPF i, en canvi, augmenten o diu que volen augmentar les taxes en educació superior. Com ho durà a terme si vol mantenir una mínima equitat en l'accés a l'educació superior? Tenim un atur juvenil elevat, volem més joves i més formats –i millor formats–, i el missatge del Govern és que els postgraus i els màsters de les universitats deixaran de tenir preus públics? Aquest és el camí? Aquest precisament és el camí que ha endegat el senyor Cameron a Gran Bretanya. És aquest el camí que volen seguir? Perquè és el que anunciava vostè als mitjans. Volem encara fer pagar la crisi més als joves?

Senyor conseller, ens agradaria que ens concretés quines són les mesures del seu pla de viabilitat, que poc n'hem sentit a parlar en aquest Parlament, però sobretot que faci algun gest en criteris de justícia i solidaritat també en el sistema d'ingressos. I és aquí on volem debatre els pressupostos i des del nostre grup parlamentari li volem oferir alternatives. Des de la seva política de retallades hi ha alternatives a això.

Una altra qüestió és que Convergència i Unió ha estat còmplice de la desfiscalització de l'Estat, però el que volem és que no ho sigui també de la desfiscalització de Catalunya. per això li demanem, abans d'anunciar retallades, que parlem d'alternatives.

I aquí li posem..., en la segona part de la interpel·lació ja li concretaré, però aquí crec que hi ha mesures. Vostè diu: «Suprimim l'impost de successions perquè, total, hi ha evasió fiscal o la gent se'n va.» Doncs, miri, per què no presenta en aquest Parlament un pla de lluita contra el frau fiscal i l'evasió fiscal? És una

alternativa, en comptes d'anar suprimint impostos, anem a buscar els recursos dels impostos existents, en la línia del que també Hisenda ha començat a engegar, un pla amb coordinació també amb Hisenda de l'Estat.

I també ens agradaria que ens parlés una mica d'aquell anunci, que no sabem si era retòrica i escenificació, del president en el debat d'investidura. Parlava d'introducció de mesures de fiscalitat verda, no n'hem sentit a parlar més. Ens agradaria, si pogués ser, que també en aquesta interpel·lació sobre la fiscalitat en termes generals ens en parlés. Si les seves retallades van acompanyades també d'augment dels privilegis de les rentes més altes o si hi haurà una rectificació seriosa i amb «rigorositat» sobre les necessitats financeres que té la Generalitat i utilitzar els instruments de política fiscal per redistribuir també la riquesa i tenir els ingressos necessaris per fer front a les necessitats socials que avui afronta Catalunya.

Gràcies, president, senyores i senyors diputats.

El vicepresident primer

Gràcies, senyora diputada. Per respondre aquesta interpel·lació i en nom del Govern, té la paraula l'honorable conseller d'Economia i Coneixement, senyor Andreu Mas-Colell.

El conseller d'Economia i Coneixement

Moltes gràcies per totes les seves observacions que em semblen pertinents. Una cosa preliminar, els temes que algú es pugui canviar de domicili, etcètera, per descomptat amb uns períodes, etcètera, no és evasió fiscal, és perfectament legal.

Per tant, el problema que tenim no és el de frau fiscal, sinó el de falta d'harmonització fiscal, i això es planteja a nivell europeu i es planteja en tota mena d'impostos. I el que em sembla que veurem en el futur és una tendència concertada i consensuada a nivell europeu per uniformitzar, harmonitzar, per acord mutu, tota una sèrie de figures fiscals. Això estic segur que estarà a l'agenda europea dels pròxims deu o quinze anys i probablement successions serà un dels que estarà a l'agenda de discussió.

Em pregunta el capteniment sobre política fiscal i em sembla que haig de passar algun minut distanciant-me per un segon perquè no pugui semblar que..., ho és,

però que només pensem en termes immediats i en termes del que cal fer ara. Per tant, deixi'm començar per [#] aquest tema és un que ha sortit abans que dir en veu alta el que tots, pràcticament tots sabem, saber que Catalunya està estructuralment infrafinançada, si volen el tema del dèficit fiscal.

I és per això que en una perspectiva de dos anys ens plantejem l'elaboració del pacte fiscal en línia del concert econòmic, que què vol dir això? Vol dir dues coses. Una, que continuem reivindicant i pensem que cada vegada és més evident que és necessari recaptar els impostos des d'aquí. I he de dir que en aquestes darreres setmanes he tingut un molt bon exemple de com això té substància. La discussió que estem tenint amb el Govern central sobre el Fons de competitivitat no hi ha cap dubte que és una discussió que és possible i se segueix [# del fet] que qui recapta els impostos és el Govern central que llavors interpreta com vol – essencialment com vol– disposicions legals que per a mi és molt obvi el que diuen, però que se li poden donar la volta, els interpreta com vol i simplement no t'envia els diners, i s'ha acabat la història. O sigui que una molt bona raó perquè els diners els recaptem nosaltres.

I el segon aspecte, per descomptat, vol dir que l'equilibri entre cohesió i eficiència s'ha de restablir d'una manera més equilibrada que el que és actual. Jo ja signaria perquè amb aquest tema també seguíssim els exemples alemanys que avui en dia són l'exemple per tot. I jo crec que no succeirà, però que ens vingués la senyora Merkel i digués: «Les comunitats autònomes d'aquí no han de pagar més que les que paguen més d'Alemanya.» Doncs jo ja signaria en aquest moment per un període.

Segon, però ja anant del general cap al particular, pensem ara amb el programa de reequilibri fiscal. I aquí vull començar per... Em permetrà que, encara que hagi parlat vostè, aquesta vegada m'adrexi al seu company de cadira i el vull felicitar. El vull felicitar perquè, clar, ens ha explicat abans..., com ens ha explicat abans el vull felicitar perquè, escolti, té molt mèrit fer tot el que ens ha dit que ha fet i no pagar-ho. Això és..., *chapeau*. Escolti, ens ho ha dit, diu: «Ho vam fer amb dèficit.» El sorprenent és que aconseguissin fer-ho, això no ho pot fer tothom, eh? I nosaltres no ho podem fer, en part perquè ja ho han fet vostès, no ho podem fer dos i dos són iguals a..., dos i dos són iguals a quatre. I, per tant, els números han de quadrar i no ho podem tornar a fer, ara hem de pagar totes aquestes coses tan

meravelloses que vostè va fer, com ha dit, amb dèficit. Perfecte, doncs ara ho hem de pagar. I hem presentat... Perdó, i el deute que hem demanat avui és per pagar això. Perquè, com ja li he dit, encara hi han com a mínim 3.500 milions que encara estan per pagar –que encara estan per pagar. I com estem funcionant? Bé, aquests 3.500 milions vol dir que el crèdit ens l'han donat els proveïdors. Els proveïdors són gent molt soferta que dona crèdit a interès zero i es queixa però ha d'aguantar, eh? Per tant, per això hem demanat deute i anirem pagant totes aquestes coses tan esplèndides, que jo no li negaré que n'hi ha moltes de molt valuoses.

I també procuraré..., procurarem aprendre la lliçó i no fer el mateix cap al futur perquè ara no podem. Hem de reequilibrar les finances de la Generalitat. Aquí hi ha una manera fàcil de plantejar aquest problema i és dir: «Escolti, hi ha ineficiència per tot arreu, hi ha molt malbaratament i, per tant, escolti, és fàcil estalviar perquè podem estalviar 2.600 milions d'euros, per exemple, només millorant el malbaratament.» El món no és així, o almenys no és així a curt termini, malauradament tot...

Fitxer 16

patirà, aquest any, la contenció fiscal per pagar aquestes coses tan meravelloses que s'han fet i que són valuoses haurà de tocar a tots els departaments i a totes les activitats i amb seguretat, però no amb proporcionalitat i sempre i aquest..., que voldria emfatitzar aquest punt... No, deixi'm dir ara que haurem, en algun moment, de fer eleccions difícils, eleccions movent-nos de la universalitat a la necessitat, eh?

Jo demano excuses a la meva filla, perquè ja l'he utilitzada un parell de vegades, però la torno a utilitzar. Està molt bé el dret a una universitat subvencionada, està molt bé, però el fet que la meva filla estigui estudiant subvencionada per tots vostès i per molta altra gent no té ni cap ni peus, eh?, perquè jo podria, perfectament, estar-li pagant o deixant-li els diners a la meva filla perquè pagués el que li toca pagar.

I, per tant, hi haurà eleccions. Hem d'assegurar-nos que ningú caigui, eh? –que ningú caigui–, hem d'assegurar-nos que no es caigui en la marginalitat, però, per a

això, necessitarem diners i, per a això, algunes vegades, ens haurem de retirar de la garantia de drets d'universalitat, sigui quin sigui el nivell de renda.

Sento no ser més precís en com serà el pla de reajustament. Hem dit que fariem el 10 per cent de limitació de la despesa no financera i no finalista, és a dir, no tocarem la finalista, evidentment, no la podem tocar.

I per què no hem sigut més concrets? Perquè ho estem parlant i ho estem articulant i ho estem coordinant internament amb tots i cadascun dels departaments de la Generalitat, perquè, evidentment, volem afinar i volem limitar despeses allí on faci menys mal o allí on una contracció aquest any no trenqui continuïtats importants.

La presidenta

Per replicar, té la paraula la il·lustríssima senyora Laia Ortiz.

Laia Ortiz Castellví

Bé, gràcies, presidenta. Honorable conseller. Una mica en la línia que també el president de la Generalitat va fer en el debat d'investidura, que és una mica fugir d'estudi i no concretar o, com a mínim, adoptar algun compromís sobre allò que li plantejem.

Ens podem posar el dit a l'ull tota la legislatura sobre què va fer l'anterior Govern i què va fer aquest.

El senyor Boada ha dit moltes coses, entre altres que, quan vam arribar, hi havia més de 3.000 milions de factures al calaix sense pagar. Ho podem continuar dient, però no crec que sigui aquest l'objecte de la interpel·lació. I, sí, perquè, en el moment en què nosaltres vam arribar en el Govern no era una situació de crisi econòmica, sinó de bonança econòmica, no com ara, on les necessitats socials estan creixent.

Ara, les decisions que es prenen sobre on es retalla i on es deixa d'ingressar, això són assignació de prioritats directament. Vostè és qui ha de liderar aquesta assignació de prioritats.

I és que jo vaig trobar molt il·lustrativa la compareixença del conseller de Salut, l'únic que ha vingut al Parlament a comparèixer, va dir: «Escoltin, és que no es poden mantenir serveis nòrdics, serveis socials nòrdics, amb impostos africans.»

Textualment, va dir aquesta frase i jo la subscric i espero que el conseller de Salut sigui un aliat en temes fiscals conjuntament amb vostè per plantejar aquest canvi, ho celebro. Però, clar, el que no es pot dir és que un terç de les retallades se'n vagin a serveis que han de ser universals, perquè no poden continuar parlant d'«estat de benestar», si, ara, el que vostè planteja és parlar de «la universalitat a la necessitat». Què vol dir? La beneficència? És a dir, parlem, d'«estat del benestar a estat de la caritat»? És això del que estem parlant?

Perquè clar, sí que és veritat que hi ha situacions difícils i assignar prioritats, doncs, és complicat i la situació és difícil. I jo sé que amb retallar el malbaratament, que és el que havien fet servir vostès durant tot aquest temps a l'oposició: «Només amb el malbaratament que fan ja podem aconseguir recursos». Jo sé que no, perquè no s'estava malbaratant. Del 4 per cent d'increment del PIB en els últims anys, se n'ha destinat un 2,5 a Salut, més d'un 1 per cent a Educació, per tant, s'ha estat destinant en infraestructures, en serveis que, ara, formen part del llegat social que té aquest país.

Per tant, no és tan fàcil amb la demagògia, però, ara, s'ha de canviar i, ara, s'han de mullar i han de decidir. I el que sí que estan dient és que augmentaran les taxes universitàries.

Clar, quan no tenim el sistema de beques transferit, m'està dient que, llavors, dotarà d'un sistema de beques perquè ningú es quedi fora de l'educació superior? O adoptarà vostè tota aquella gent que vol entrar a la universitat i no s'ho pot pagar?

Jo entenc que hi ha coses que formen part de les decisions d'aquest govern i vostè planteja les taxes i es planteja les deduccions per a la gent que té mútues. Nosaltres li plantejem que no suprimeixi l'impost de successions i, fins i tot, li diria més: «Estableixi una moratòria en la tercera etapa de la seva aplicació si la situació és tan insostenible».

I què me'n diu de la fiscalitat verda? O formava part d'aquest teatre i escenificació del president de la Generalitat d'anar en classe turista –com també ho feia l'anterior– per dir que la situació està malament. Hi haurà fiscalitat verda? Hi han altres comunitats autònomes que estan aplicant, doncs, tributs pel tema de

l'energia nuclear, l'emmagatzematge, les emissions difuses, etcètera. Plantegi-s'ho. Hi han recursos, hi han alternatives a aquesta lògica de les retallades.

Clar, vostè em diu: «No, que la gent visqui en un altre domicili, doncs, no és un frau.» El que sí que és frau és simular que algú viu en un altre domicili i continuar-hi vivint. I, clar, quan el frau a Catalunya està calculat en un 22 per cent, crec que tenim un llarg recorregut per tenir un pla de xoc contra el frau fiscal i l'evasió fiscal, fins i tot, amb canvis legals, si hi ha llacunes, en aquest sentit.

Per tant, digui'ns alguna cosa sobre què farà en política d'ingressos i que sigui una mica amb criteris de sensibilitat social, que és el que li estem demanant.

Gràcies, senyor conseller.

La presidenta

Té la paraula l'honorable conseller.

El conseller d'Economia i Coneixement

Miri, una cosa que sí que no li accepto és que s'ompli la boca de sensibilitat social, com si de sensibilitat social només en tingués vostè, eh? De sensibilitat social en tenim tots; cadascú té les seves idees de com arribar-hi. Quan vostè considera tan important la universalitat d'alguns drets, jo el que dic és que els diners que vostè es gasta en proveir serveis a gent que econòmicament no ho necessita, són diners que no estan disponibles per a programes socials, per a gent que realment ho necessita. Perquè, sap?, hi ha una cosa que se'n diu «pressupost» que s'ha de complir; l'època en què es feia tot el que es volia i es carregava a dèficit s'ha acabat i, per tant, tots elegim, tots tenim la nostra idea de com arribar a finalitats socials.

Coses altres. No parlaré de factures al calaix, eh?, perquè també en podria parlar. Jo suposo que vostè no creu que les factures al calaix que ens hem trobat nosaltres siguin inferiors a la xifra que vostè ha esmentat.

Parlem d'ingressos i d'impostos.

No augmentarem impostos, aquest és part del nostre compromís.

De reducció d'impostos, farem l'impost de successions i d'altres esperaran, per exemple, esperarà... No «es parará», ja m'entenen, eh? (*Remor de veus.*) Esperarem un temps, perquè... Esperarem que la tempesta escampi pel tema de

l'impost... La tempesta econòmica. Pel tema de l'IRPF i també pels temes relacionats amb assegurances privades, etcètera. Tot això, si el moment ve, vindrà més endavant.

Què més pel que fa... He parlat d'impostos, però, a veure, tampoc vull defugir temes. També haurem de moure'ns amb sensibilitat social i tenir en compte el que he dit abans d'universalitat i necessitat, també ens hem de moure més cap a situacions on els serveis que rep algú no els pagui un altre, o sigui, jo no veig, amb tota franquesa, per agafar un cas una mica extrem –ho estic posant fàcil, eh?–, perquè un MBA –un màster en direcció d'empreses– ha d'estar subvencionat; francament, se m'escapa completament. En canvi, sí que puc veure perfectament com un màster per a l'inici de mestres, per a l'inici de la carrera docent hagi d'estar subvencionat i, en general, penso que els màsters que porten a una acreditació professionalitzant és raonable que estiguin subvencionats; els màsters que porten no a una acreditació professionalitzant, sinó a l'exercici d'una professió on, normalment, contribuirà un salt important d'ingressos, crec que no haurien d'estar subvencionats, una altra cosa és que hi hagi beques i, sobretot, que hi hagi crèdits.

També haurà vist que, quan jo he plantejat temes d'educació superior, ho he plantejat només amb relació als màsters, no amb relació als graus; en els graus, ja m'està bé com està la situació fins ara. Però la idea que hi ha àrees on els serveis és natural que els pagui qui els rep, em sembla que haurà de ser quelcom que ens hem de mirar.

La presidenta

Moltes gràcies, conseller.

Se suspèn la sessió i es reprendrà a dos quarts de cinc de la tarda.

La sessió se suspèn a...